

jfr. nu Lov Nr. 158 af 30. Marts 1946 § 7, Stk. 1, ophævet for Personer, der er i Besiddelse af gyldigt Rejsepas. Ogsaa paa andre Punkter er Reglerne i Tidens Løb blevet ændret og suppleret ved den øvrige Lovgivning, og hele Ordningen er i Dag uden nogen praktisk Betydning.

4) Efter Fremmedloven af 1875 § 13 kunde den, der ikke var i Besiddelse af Indfødsret og ikke havde erhvervet Forsørgelsesret her i Landet, efter Justitsministerens Befaling udsendes eller udvises af Landet, naar hans Forhold maatte give Anledning dertil, dog kun forsaavidt han ikke havde haft stadigt Ophold her i Landet i 2 Aar. Bestemmelsen er forsaavidt en central Bestemmelse i Fremmedloven, som den giver Udtryk for den paa Tidspunktet for Fremmedlovens Tilblivelse saavel i Teori som Praktis gældende Opfattelse af Statsborger-(Undersaats-)begrebet. Danske Statsborgere (Undersaatter) var ikke blot de Indfødte i egentlig Forstand, men ogsaa her bosatte Udlændinge. Som Undersaatter nød ogsaa de her bosatte Udlændinge visse Rettigheder, navnlig den meget vigtige Adgang til at blive her i Landet, i alt Fald naar de havde boet her en vis Tid.

I den følgende Tid skete der imidlertid den Udvikling i Statsborgerbegrebet, at kun de indfødte ansaas som værende i Besiddelse af dansk Statsborgerret, jfr. herved Indfødsretslovene af 19. Marts 1898 og 18. April 1925. Den første Lov udtaler dog utrykkelig i § 12, at Loven ingen Forandring gør i den Retsstilling, der efter hidtil gældende Regler tilkommer ikke-indfødte som Følge af, at de har taget Bopæl her i Landet eller har haft fast Ophold her en vis Tid. Jævnside med denne Udvikling er der givet videregaaende Adgang til at udvise herboende Udlændinge. Allerede ved Lov Nr. 151 af 2. August 1914 føjedes der som et nyt Pkt. 2 til § 13 i Fremmedloven af 1875 en Bestemmelse, der gav Hjemmel til at udvise visse Udlændinge, uanset i hvor lang Tid de havde boet her i Landet, naar de begik Spionage paa dansk Statsomraade. Ved Lov Nr. 573 af 22. November 1917 blev Fremmedlovens § 13, Pkt. 1, affattet saaledes:

„Den, der ikke er i Besiddelse af Indfødsret og ikke har erhvervet Forsørgelsesret her i Landet, kan efter Justitsministerens Befaling udsendes eller udvises, naar hans Forhold dertil maatte give Anledning, uanset i hvor lang Tid han har haft Ophold her i Landet.“

Loven, der var tidsbegrænset, er senere blevet forlænget ved de midlertidige Tillægslove. Ved Lov Nr. 158 af 30. Marts 1946 udgik endvidere Ordene „og ikke har erhvervet Forsørgelsesret her i Landet.“

Med de Erfaringer, man har haft i de senere Aar, behøver det næppe nærmere at paavises, at Fremmedlovens § 13 i sin oprindelige Affattelse ikke vilde strække til under de nuværende Forhold. Paa den anden Side kan det ikke nægtes, at de nyere Regler om Opholdstilladelse i nogen Grad har overflødiggjort Udvisningsinstituttet, idet man i mange Tilfælde vil kunne indskrænke sig til at nægte en uønsket Udlænding Tilladelse til yderligere Ophold.

5) Fremmedloven af 1875 indeholdt i § 19 forskellige Regler om Anmeldelsespligt med Hensyn til fremmede og rejsende. Disse Regler var dog ikke tilstrækkelige til at muliggøre en effektiv Kontrol, og de er derfor ved Tillægslovene, jfr. nu Lov Nr. 158 af 30. Marts 1946 § 9, blevet skærpet og nærmere udformet.

6) Udover det foran fremhævede er Fremmedloven af 1875 i Tidens Løb ved Tillægslovene blevet suppleret med en Række yderligere Regler, hvoraf skal nævnes følgende Bestemmelser i den seneste Tillægslov: § 1, Stk. 2, om udenlandske Søfolks Afmonstring (oprindelig indkommet ved Tillægsloven Nr. 76 af 29. Marts 1924), § 1, Stk. 3 og 4, om Politiets Adgang til at afvise Udlændinge (oprindelig indkommet ved Tillægsloven Nr. 88 af 27. Marts 1934), § 3 om Straf for Indrejse og Udrejse uden om Paskontrollen og Straf for den, der for Politiet skjuler en Udlænding under ulovligt Ophold her i Landet (oprindelig indkommet ved Tillægsloven Nr. 76 af 29. Marts 1924), § 4 om Skibsføreres Pligter (oprindelig indkommet ved Tillægsloven Nr. 80 af 31. Marts 1926), § 5, Stk. 1, om Udstedelse af danske Pas (Bestemmelsen blev indført ved den sidste Tillægslov), § 5, Stk. 2, om Gebyrer for danske Pas (oprindelig indkommet ved Tillægsloven Nr. 111 af 30. Marts 1940), § 7, Stk. 2, om Udfærdigelse af Legitimation til herværende Udlændinge (Bestemmelsen blev indført ved den sidste Tillægslov), § 10 om Afholdelse af Udgifterne ved Udsendelse eller Udvisning (oprindelig indkommet ved Tillægslov Nr. 85 af 31. Marts 1938), § 11 om Nægtelse af Adgang til at blive gjort bekendt med Erklæringer (oprindelig indkommet ved Tillægslov Nr. 85 af 31. Marts 1938) og § 12 om Anvendelse af særlige processuelle Efter-